

Directoraat-generaal Luchtvaart

Direction générale Transport Aérien

CIRCULAIRE

CIR/GDF-01

Datum: 29/07/2013

Date: 29/07/2013

Uitgave: 5

Edition: 5

Betreft:

Modelluchtvaartuigen, terreinen voor modelluchtvaartuigen, het vliegen met modelluchtvaartuigen en modelluchtvaartmeetings.

Objet:

Aéromodèles , terrains d'aéromodélisme, le vol avec les aéromodèles et spectacles aériens d'aéromodélisme.

Referenties:

- Wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de regeling van de luchtvaart, artikel 2;
- KB van 15 september 1994 tot vaststelling van de vliegverkeersregels, artikel 15 § 1, 3°.

Références:

- Loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, article 2 ;
- AR du 15 septembre 1994 fixant les règles de l'air, article 15 § 1, 3°.

De 5de uitgave bevat:
21 bladzijden gedagtekend 29/07/2013

La 5ème édition comprend :
21 pages datées du 29/07/2013

DE DIRECTEUR-GENERAAL,

LE DIRECTEUR GENERAL,

1 Toepassingsgebied

Deze circulaire is van toepassing op het gebruik van radio bestuurd modelluchtvaartuigen, met een maximum opstijgmassa van meer dan 1 kg en minder dan 150 kg, voor sportieve en recreatieve doeleinden, die noch personen noch goederen vervoeren, die geen commerciële of professionele vlucht uitvoeren en die binnen zichtbereik van de bestuurder vliegen.

De circulaire bepaalt de voorschriften van toepassing op:

- a) de procedures om een machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein te verkrijgen;
- b) de aanleg van een permanent of tijdelijk modelluchtvaartterrein waarop de modelluchtvaartuigen evolueren;
- c) de vliegzone waarin de modelluchtvaartuigen evolueren;
- d) de organisatie van een modelluchtvaartmeeting.

2 Definities

2.1 *Modelluchtvaartuig*

Een modelluchtvaartuig is een luchtvaartuig (zoals gedefinieerd door Artikel 1 van de wet van 27.06.1937 betreffende de regeling van de luchtvaart) dat in het luchtruim vliegt zonder personen aan boord.

2.2 *Modelluchtvaartterrein*

Een modelluchtvaartterrein is een welbepaald gebied op het land of op het water dat bestemd is om te worden gebruikt voor het opstijgen en het landen van modelluchtvaartuigen.

2.3 *Vliegzone*

De vliegzone is het luchtruim waarin het vliegen met modelluchtvaartuigen toegelaten is.

1 Champ d'application

Cette circulaire s'applique à l'usage des aéromodèles radiocommandés, de masse maximale au décollage supérieure à 1 kg et inférieure à 150 kg, à des fins sportives et récréatives, qui ne transportent ni personnes ni marchandises, qui n'effectuent aucun vol commercial ou professionnel et qui volent en vue directe de leur opérateur.

La circulaire détermine les prescriptions applicables :

- a) aux procédures d'obtention d'une autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme ;
- b) à l'installation d'un terrain d'aéromodélisme permanent ou temporaire sur lequel les aéromodèles évoluent ;
- c) à la zone de vol dans laquelle les aéromodèles évoluent ;
- d) à l'organisation d'un spectacle aérien d'aéromodélisme.

2 Définitions

2.1 *Aéromodèle*

Un aéromodèle est un aéronef (tel que défini à l'Article 1 de la loi du 27.06.1937 relative à la réglementation de la navigation aérienne) qui évolue dans l'espace aérien sans personne à bord.

2.2 *Terrain d'aéromodélisme*

Un terrain d'aéromodélisme est une zone bien déterminée au sol ou sur l'eau qui est destinée au décollage et à l'atterrissage ou l'amerrissage d'aéromodèles.

2.3 *Zone de vol*

La zone de vol est un espace aérien où le vol d'aéromodèles est autorisé.

2.4 *Referentiepunt*

Het referentiepunt is het geometrische centrum van de startbaan. De geografische coördinaten van het referentiepunt worden bepaald volgens het Wereld Geodetisch Systeem - 1984 (WGS-84) (graden, minuten en seconden).

2.5 *Erkende vereniging*

De erkende vereniging is een organisatie die door het Directoraat-generaal Luchtvaart wordt beschouwd als officiële vertegenwoordiger van de modelluchtvaart.

Deze erkende verenigingen zijn:

- a) de 'Vereniging voor Modelluchtvaartsport' (V.M.L.), lid van de Koninklijke Belgische Aeroclub (K.B.A.C.);
- b) 'l'Association d'Aéromodélisme' (A.A.M.), lid van de Koninklijke Belgische Aeroclub (K.B.A.C.).

2.6 *Hellingsvlucht*

De hellingsvlucht is het vliegen langs de flank van een heuvel waarbij men om te klimmen gebruik maakt van stijgende lucht langs de heuvel.

2.7 *Vlucht in afscherming* (*First Person View-FPV*)

De 'vlucht in afscherming' is een vlucht waarbij de bestuurder op een beeldscherm kijkt naar rechtstreekse beelden die worden gefilmd door een camera in het modelluchtvaartuig.

2.8 *Modelluchtvaartmeeting*

Een modelluchtvaartmeeting is een activiteit toegankelijk voor het grote publiek met vluchten van modelluchtvaartuigen, in het bijzonder luchtakrobatie, tijdens een of meerdere dagen, met het doel een demonstratie- of een ontspanningsprogramma te realiseren.

2.4 *Point de référence*

Le point de référence est le centre géométrique de la piste de décollage. Les coordonnées géographiques du point de référence sont déterminées selon le Système Géodésique Mondial - 1984 (WGS-84) (degrés, minutes et secondes).

2.5 *Association reconnue*

Une association reconnue est une organisation qui est considérée par la Direction générale Transport aérien comme représentante officielle de l'aéromodélisme.

Les associations reconnues sont :

- a) 'l'Association d'Aéromodélisme' (A.A.M.), membre de l'Aéroclub Royal de Belgique (A.C.R.B.) ;
- b) de 'Vereniging voor Modelluchtvaartsport' (V.M.L.), membre de l'Aéroclub Royal de Belgique (A.C.R.B.).

2.6 *Vol de pente*

Le vol de pente est le vol le long du flanc d'une colline, pendant lequel on utilise pour prendre de la hauteur l'air ascendant le long de la colline.

2.7 *Vol en immersion* (*First Person View-FPV*)

le 'vol en immersion' est le vol pendant lequel le pilote regarde sur un écran en temps réel les images filmées par une caméra placée dans l'aéromodèle.

2.8 *Spectacle aérien d'aéromodélisme*

Un spectacle aérien d'aéromodélisme est une activité accessible au grand public comprenant des vols d'aéromodèles et en particulier de l'acrobatie aérienne, pendant un ou plusieurs jours, dans le but de réaliser un spectacle de démonstration ou de divertissement.

2.9 *Luchtacrobatie*

Luchtacrobatie is een door een luchtvaartuig bewust uitgevoerde beweging die een plotse wijziging van de vliegstand, een abnormale positie of een abnormale snelheidsverandering omvat.

2.10 *Demonstratiegrenslijn*

De demonstratiegrenslijn is de lijn die, tijdens een modelluchtvaartmeeting, niet mag overschreden worden door de modelluchtvaartuigen.

3 Aanvraag van een machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein

3.1 Algemeen

- a) De uitbating van een permanent of tijdelijk modelluchtvaartterrein is onderworpen aan de voorafgaande machtiging van het Directoraat-generaal Luchtvaart (DGLV).
- b) De aanvrager of de houder van een machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein kan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon zijn.
- c) Als een aanvrager over verschillende nabijgelegen terreinen beschikt die uitsluitend gebruikt worden voor helingsvlucht zullen deze terreinen door het Directoraat-generaal Luchtvaart beschouwd worden als één terrein.
- d) De aanvraag om een machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein moet ingediend worden bij:

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
MOBILITEIT EN VERVOER
Directoraat-generaal Luchtvaart
Directie Luchtruim en Luchthavens

2.9 *Acrobatie aérienne*

Acrobatie aérienne est une manœuvre effectuée intentionnellement par un aéronef comportant un changement brusque d'assiette de vol, une position anormale ou une variation anormale de la vitesse.

2.10 *Ligne de démonstration*

La ligne de démonstration est la ligne qui, pendant un spectacle aérien d'aéromodélisme, ne peut pas être franchie par les aéromodèles.

3 Demande d'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme

3.1 Généralités

- a) L'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme permanent ou temporaire est soumise à l'autorisation préalable de la Direction générale Transport aérien (DGTA).
- b) Le demandeur ou le détenteur d'une autorisation d'exploitation pour un terrain d'aéromodélisme peut être une personne physique ou une personne morale.
- c) Si un demandeur possède plusieurs terrains, situés à proximité l'un de l'autre, qui sont exclusivement réservés au vol de pente, la Direction générale Transport aérien considérera ceux-ci comme un seul terrain.
- d) La demande d'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme doit être introduite auprès du :

SERVICE PUBLIC FEDERAL
MOBILITE ET TRANSPORTS
Direction générale Transport aérien
Direction Espace aérien et Aéroports

3.2 Aanvraagdossier

Het aanvraagdossier bevat de volgende elementen, voor zover van toepassing:

- a) het aanvraagformulier gedateerd en ondertekend;
- b) de meest recente statuten van de vereniging zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en het bewijs van het neerleggen van de statuten van de vereniging bij de griffie van de rechtbank van koophandel of een fotokopie van de publicatie in het Belgisch Staatsblad;
- c) het akkoord van de Burgemeester, gedateerd en ondertekend, voor het opstijgen en het landen van modelluchtvaartuigen op het grondgebied van zijn gemeente of een milieuvergunning;
- d) de laatste uitgave van een originele topografische kaart in kleuren (geen fotokopie), op schaal 1/10.000, uitgegeven door het Nationaal Geografisch Instituut (NGI) met in het midden van deze kaart het modelluchtvaartterrein getekend. Op deze kaart worden de in § 8.4.h vermelde woningen en in § 8.4.i vermelde hindernissen voorgesteld;
- e) een uittreksel uit het kadastrale perceelplan met de nummers van de gebruikte percelen en een uittreksel uit de kadastrale legger met de nummers van de gebruikte percelen en de namen van hun eigenaars. Op het kadastrale perceelplan worden aangeduid: het modelluchtvaartterrein, het aardrijkskundige noorden evenals de ligging van een of meerdere start-en landingsbanen;
- f) Het akkoord van de eigenaar(s) of de huurder(s), gedateerd en ondertekend, voor het opstijgen en landen van modelluchtvaartuigen op zijn (hun) perceel(en);

3.2 Dossier de demande

Le dossier de demande comportera les éléments suivants, pour autant qu'ils soient applicables :

- a) le formulaire de demande daté et signé ;
- b) les statuts les plus récents de l'association, publiés au Moniteur Belge et la preuve du dépôt des statuts de l'association au greffe du tribunal de commerce ou une photocopie de la publication au Moniteur Belge ;
- c) l'accord, daté et signé, délivré par le Bourgmestre pour le décollage et l'atterrissage des aéromodèles sur le territoire de sa commune ou un permis d'environnement ;
- d) la dernière édition d'une carte topographique originale en couleur (pas une photocopie), à l'échelle 1/10.000, publiée par l'Institut Géographique National (IGN) avec le terrain d'aéromodélisme dessiné au milieu de cette carte. Sur cette carte figurent les habitations mentionnées dans § 8.4.h et les obstacles mentionnées dans § 8.4.i ;
- e) un extrait du plan parcellaire cadastral indiquant les numéros des parcelles utilisées et un extrait de la matrice cadastrale indiquant les numéros des parcelles utilisées et les noms de leurs propriétaires. Sur le plan parcellaire cadastral sont indiqués: le terrain d'aéromodélisme, la direction du Nord géographique ainsi que l'emplacement d'une ou plusieurs piste(s) de décollage et d'atterrissage ;
- f) l'accord du (des) propriétaire(s) ou du (des) locataire (s), daté et signé, pour le décollage et l'atterrissage des aéromodèles sur sa (leur) parcelle(s) ;

g) Het akkoord, gedateerd en ondertekend, van de bewoners van wie de woning en de bijgebouwen die personen of dieren herbergen, op minder dan 200 m gelegen zijn van het referentiepunt van het modelluchtvaartterrein;	g) l'accord daté et signé des habitants dont la maison et les dépendances abritant des personnes ou des animaux, sont situées à moins de 200 m du point de référence du terrain d'aéromodélisme ;
h) het vliegreglement van de modelluchtvaartvereniging dat van toepassing is op het modelluchtvaartterrein, met van de voorziene datum van in werking treden en met genummerde bladzijden;	h) le règlement de vol de l'association d'aéromodélisme applicable au terrain d'aéromodélisme avec la date d'entrée en vigueur prévue et avec les pages numérotées ;
i) een schets van het modelluchtvaartterrein op schaal 1/1.000 op A4 formaat. De geometrische vorm van het terrein, het aardrijkskundige noorden, de ligging van de start- en landingsbaan, de opstijg-en naderingszone, de vliegzone, de gebouwen, de parking, het gebied voorbehouden voor de piloten en hun modelluchtvaartuigen en de beschermzone voor het publiek dienen op deze schets te worden aangeduid evenals alle afmetingen;	i) un croquis du terrain d'aéromodélisme à l'échelle 1/1.000 et de format A4. La forme géométrique du terrain, le Nord géographique, l'emplacement de la piste de décollage et d'atterrissage, la zone de décollage et d'approche, la zone de vol, les bâtiments, le parking, la zone réservée aux pilotes et leurs aéromodèles et la zone de protection pour le public doivent être indiqués sur ce croquis ainsi que toutes les dimensions ;
j) de overeenkomstbrief over de gebruikte radiofrequenties tussen de modelluchtvaartclub die het nieuwe modelluchtvaartterrein uitbaat en de modelluchtvaartclubs die de modelluchtvaartterreinen gelegen op minder dan 3 km van het nieuwe modelluchtvaartterrein uitbaten;	j) la lettre de convention sur les fréquences radio utilisées entre le club d'aéromodélisme qui exploite le nouveau terrain d'aéromodélisme et les clubs d'aéromodélisme qui exploitent les terrains d'aéromodélisme situés à moins de 3 km du nouveau terrain ;
k) het schriftelijk akkoord van de bevoegde luchtvaartautoriteiten vermeld in punt 6.j;	k) l'accord écrit des autorités aéronautiques compétentes mentionnés au point 6.j ;
l) het schriftelijk akkoord van de uitbaters van de luchtvaartterreinen vermeld in punt 6.k.	l) l'accord écrit des exploitants des terrains d'aviation mentionnés au point 6.k.

4 Machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein

4.1 Uitreiking van een machtiging

- a) De machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein wordt uitgereikt aan de uitbater door de minister of de directeur-generaal nadat door het Directoraat-generaal Luchtvaart vastgesteld is

4 Autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme

4.1 Délivrance d'une autorisation

- a) L'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme est délivrée à l'exploitant par le ministre ou le directeur général après constatation par la Direction générale Transport aérien qu'il est satis-

dat voldaan is aan de bepalingen van deze circulaire.

- b) De geldigheidstermijn van de machtiging tot uitbating van een permanent model-luchtvaartterrein bedraagt vijf jaar.
- c) De machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein ontslaat geenszins de begunstigde ervan vereiste toelating(en) te verkrijgen op grond van andere reglementaire beschikkingen.

4.2 Controle van een machtiging

- a) voorafgaand aan de uitreiking van de machtiging tot uitbating van een model-luchtvaartterrein of op het ogenblik van een wijziging aan dit terrein;
- b) om de vijf jaar en telkens wanneer het Directoraat-generaal Luchtvaart dit nodig acht.

4.3 Overdracht van een machtiging

In het geval van de overdracht van de machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein moet een nieuwe aanvraag worden ingediend bij het DGLV.

4.4 Verlenging van een machtiging

- a) De verlenging van de machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein moet minstens een maand voor de vervaldatum van de machtiging worden aangevraagd bij het Directoraat-generaal Luchtvaart. Als dit niet gebeurt, verstrijkt de machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein op haar vervaldatum.
- b) In het geval van een aanvraag om verlenging van de machtiging tot uitbating van een modelluchtvaartterrein moet het aanvraagformulier, gedateerd en ondertekend, worden ingediend bij het DGLV.

fait aux dispositions de cette circulaire.

- b) La durée de validité de l'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme permanent est de cinq ans.
- c) L'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme n'exempte pas son titulaire d'obtenir toute(s) les autorisation(s) requises sur base d'autres réglementations.

4.2 Controle d'une autorisation

- a) préalablement à la délivrance de l'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme ou lors d'une modification relative à ce terrain ;
- b) tous les cinq ans et chaque fois que la Direction générale Transport aérien le juge nécessaire.

4.3 Transfert d'une autorisation

En cas de transfert de l'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme une nouvelle demande doit être introduite auprès de la DGTA.

4.4 Prolongation d'une autorisation

- a) La prolongation de l'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme doit être demandée par l'exploitant du terrain à la Direction générale Transport aérien au moins un mois avant la date d'expiration de l'autorisation. A défaut, l'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme se termine à sa date d'expiration.
- b) En cas de demande de prolongation de l'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme le formulaire de demande, daté et signé, doit être introduit à la DGTA.

- c) Bij de aanvraag moet een verklaring toegevoegd worden over de aanwezigheid van nieuwe obstakels in de omgeving van het modelluchtvaartterrein sinds de eerste aanvraag of de vorige verlenging. Als er sinds de vorige verlenging nieuwe obstakels bijgekomen zijn in de omgeving van het modelluchtvaartterrein die een bijkomende beperking vormen van de vliegzone, moeten deze worden aangeduid op een topografische kaart op schaal 1/10.000 uitgegeven door het Nationaal Geografisch Instituut (NGI). Deze NGI-kaart moet worden ingediend bij het DGLV.

4.5 Wijziging van gegevens

In het geval van een wijziging van de gegevens vermeld in één of meer punten in het aanvraagformulier, behalve de punten 6, 8 en 9, moet het Directoraat-generaal Luchtvaart daarvan verwittigd worden binnen een tijdspanne van 30 dagen te rekenen vanaf de datum van de wijziging. Als dit niet gebeurt, vervalt de machtiging tot uitbating van het modelluchtvaartterrein ambtshalve.

4.6 Wijziging van de uitbatingvoorwaarden

De Directeur-generaal kan de uitbatingvoorwaarden van een modelluchtvaartterrein wijzigen om ze aan te passen aan de veranderingen die zich hebben voorgedaan in de omgeving.

4.7 Stopzetting van de uitbating

In het geval van de stopzetting van de uitbating van een modelluchtvaartterrein, moet het Directoraat-generaal Luchtvaart onmiddellijk schriftelijk worden ingelicht door de uitbater over de stopzetting van de uitbating van het terrein.

- c) Il y a lieu d'ajouter avec la demande une déclaration sur la présence de nouveaux obstacles aux alentours du terrain d'aéromodélisme depuis la demande initiale ou depuis la prolongation antérieure. Si de nouveaux obstacles qui imposent une limitation supplémentaire de la zone de vol ont été ajoutés aux alentours du terrain d'aéromodélisme, ceux-ci doivent être indiqués sur une carte topographique à l'échelle 1/10.000 publiée par l'Institut Géographique National (IGN). Cette carte IGN doit être introduite à la DGTA.

4.5 Modification des données

En cas de modification des données mentionnées dans un ou plusieurs points du formulaire de demande, excepté les points 6, 8 et 9, la Direction générale Transport aérien doit en être avertie dans un délai de 30 jours à dater de la modification. A défaut d'en être informée, l'autorisation d'exploitation du terrain d'aéromodélisme prend fin d'office.

4.6 Modification des conditions d'exploitation

Le Directeur général peut modifier les conditions d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme en vue de les adapter aux changements intervenus aux alentours.

4.7 Arrêt d'exploitation

En cas d'arrêt d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme, la Direction générale Transport aérien doit être informée immédiatement et par écrit, par l'exploitant, de l'arrêt d'exploitation du terrain.

4.8 Schorsing van een machtiging

De machtiging tot uitbating van een model-luchtvaartterrein wordt geschorst door het Directoraat-generaal Luchtvaart wanneer:

- a) de uitbater niet voldoet aan de bepalingen van deze circulaire;
- b) de veiligheid van personen in het gedrang wordt gebracht;
- c) de operationele veiligheid het vereist;
- d) de genomen maatregelen om de luchtvaartveiligheid te herstellen niet het gewenste resultaat hebben gehad;
- e) de uitbater het bewijs heeft geleverd onvoldoende bekwaam te zijn om een model-luchtvaartterrein uit te baten.

4.9 Intrekking van een machtiging

De machtiging tot uitbating van een model-luchtvaartterrein wordt ingetrokken door het Directoraat-generaal Luchtvaart wanneer de uitbater:

- a) de uitbating van zijn modelluchtvaartterrein stopzet;
- b) niet kan of niet meer wil voldoen aan de bepalingen van deze circulaire;
- c) overduidelijke daden van nalatigheid of van vervalsing begaat die de luchtvaartveiligheid in het gevaar brengen.

5 Voorschriften van toepassing op modelluchtvaartuigen

5.1 Identificatie

Al de modelluchtvaartuigen moeten individueel worden geïdentificeerd:

- a) hetzij door een onuitwisbare identificatie met daarop aangebracht de naam, de voornaam en het volledige adres van de eigenaar(s);

4.8 Suspension d'une autorisation

L'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme est suspendue par la Direction générale Transport aérien lorsque :

- a) l'exploitant ne satisfait pas aux dispositions de cette circulaire ;
- b) la sécurité des personnes est compromise ;
- c) la sécurité opérationnelle le requiert ;
- d) les mesures entreprises pour rétablir la sécurité aérienne n'ont pas atteint le résultat souhaité ;
- e) l'exploitant fait preuve d'une compétence insuffisante pour exploiter un terrain d'aéromodélisme.

4.9 Retrait d'une autorisation

L'autorisation d'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme est retirée par la Direction générale Transport aérien lorsque l'exploitant :

- a) met fin à l'exploitation de son terrain d'aéromodélisme ;
- b) ne peut ou ne veut plus satisfaire aux dispositions de cette circulaire ;
- c) commet des faits flagrants de négligence ou de falsification mettant en péril la sécurité aérienne.

5 Prescriptions applicables aux aéromodèles

5.1 Identification

Tous les aéromodèles doivent être identifiés individuellement :

- a) soit par une identification indélébile reprenant le nom, le prénom et l'adresse complète du (des) propriétaire(s) ;

- b) hetzij door een immatriculatienunder afgeleverd door een van de verenigingen die erkend zijn door het Directoraat-generaal Luchtvaart. De lijst met de immatriculatienunder is beschikbaar op de secretariaten van deze erkende verenigingen.
- b) soit par un numéro d'immatriculation délivré par une des associations reconnues par la Direction générale Transport aérien. La liste de ces immatriculations est disponible aux secrétariats de ces associations reconnues.

5.2 Technische eisen

5.2 Exigences techniques

5.2.1 Geluidsdemper

5.2.1 Silencieux

Een modelluchtvaartuig voortgestuwd door een verbrandingsmotor moet met een geluidsdemper uitgerust worden.

Un aéromodèle propulsé par un moteur à combustion doit être équipé d'un silencieux.

5.2.2 Geluidsniveau

5.2.2 Niveau sonore

- a) Het geluidsniveau voorgebracht door een modelluchtvaartuig mag 86 dB(A) niet overschrijden gemeten op 7 m van het modelluchtvaartuig.
- a) Le niveau sonore émis par un aéromodèle ne peut pas dépasser 86 dB(A) mesurés à 7 m de l'aéromodèle.
- b) Het geluidsniveau dat door het modelluchtvaartuig geproduceerd wordt, moet vermeld worden op de inschrijvingskaart van het modelluchtvaartuig.
- b) Le niveau sonore émis par l'aéromodèle doit être mentionné sur la fiche d'immatriculation de l'aéromodèle.
- c) De inschrijvingskaart moet altijd in het bezit zijn van de bestuurder van het modelluchtvaartuig.
- c) L'opérateur d'un aéromodèle doit toujours être en possession de la fiche d'immatriculation de l'aéromodèle.

5.2.3 Geluidsniveaumeting

5.2.3 Mesure du niveau sonore

- a) Meetvoorwaarden:
- a) Conditions de mesure :
1. de afwezigheid van neerslag;
 1. l'absence de précipitations ;
 2. de windsnelheid kleiner of gelijk aan 5 m/sec;
 2. la vitesse du vent inférieure ou égale à 5 m/sec ;
 3. de bodem vlak en gemaaid gras;
 3. un sol plat et couvert de gazon tondu ;
 4. het achtergrondgeluid minstens 10 dB(A) lager dan het geluid voorgebracht door het modelluchtvaartuig. Geen enkele hindernis, die de meting zou kunnen beïnvloeden, mag zich in een straal van 20 m rond de microfoon bevinden.
 4. un bruit de fond inférieur d'au moins 10 dB(A) à celui émis par l'aéromodèle. Aucun obstacle pouvant influencer la mesure ne peut se trouver dans un rayon de 20 m du microphone.

b) Meetuitrusting

De karakteristieken van de meetuitrusting moeten in overeenstemming zijn met de reglementering van de gewesten. De meetuitrusting moet jaarlijks worden geïjkt door een erkende vereniging, een erkend organisme voor het meten van geluid of door de verkoper van de meetuitrusting.

c) Meetmethode

1. Het modelluchtvaartuig wordt op een steun zonder schermeffect geplaatst met de opening van de motoruitlaat op 1 m (+/- 10 cm) boven de grond.
2. De microfoon wordt op een hoogte tussen 1 m en 1,20 m, op een afstand van 7 m van het modelluchtvaartuig en onder een hoek van 90° met de uitstroomrichting van de uitlaatgassen geplaatst. De ruimte tussen de uitlaatopening en de microfoon moet vrij zijn.
3. Voor modelluchtvaartuigen aangedreven door elektromotor(en) is dezelfde meetmethode van toepassing. De microfoon moet een hoek van 90° vormen met de lengteas van het modelluchtvaartuig.
4. Het te meten geluidsniveau zal gemeten worden volgens de A-weging.
5. Gedurende de meting moet de voortstuwingsgroep van het modelluchtvaartuig ononderbroken op zijn maximaal toerental draaien.
6. De ononderbroken meetduur bedraagt ten minste 15 seconden.

b) Appareillage de mesure

Les caractéristiques de l'appareillage de mesure doivent être conformes aux réglementations régionales. L'appareillage de mesure doit être soumis annuellement à calibrage sous la responsabilité d'une association reconnue, d'un organisme agréé en matière de bruit ou du vendeur de matériel.

c) Méthode de mesure

1. L'aéromodèle est disposé sur un support ne pouvant faire écran avec l'ouverture de l'échappement du moteur à 1 m (+/- 10 cm) au-dessus du sol.
2. Le microphone est disposé à une hauteur comprise entre 1 m et 1,20 m, à une distance de 7 m de l'aéromodèle et sous un angle de 90° avec la direction des gaz d'échappement. L'espace entre l'ouverture de l'échappement et le microphone doit être libre.
3. La méthode de mesure est identique pour des aéromodèles propulsés par un ou plusieurs moteur(s) électrique(s). Toutefois le microphone doit faire un angle de 90° avec l'axe longitudinal de l'aéromodèle.
4. Le niveau sonore doit être mesuré en utilisant la pondération A.
5. Lors de la mesure, le groupe de propulsion de l'aéromodèle doit tourner sans interruption à son régime maximum.
6. La mesure doit être pratiquée pendant au moins 15 secondes de manière ininterrompue.

5.2.4 Veiligheidsmaatregelen

- a) De bestuurder van een modelluchtvaartuig moet over voldoende ervaring beschikken om dit modelluchtvaartuig veilig te besturen.
- b) Een modelluchtvaartuig met een maximum opstijgmassa van meer dan 12 kg, en/of uitgerust met één of meer zuigermotoren waarvan de cilinderinhoud van al de motoren samen meer dan 52 cc bedraagt, één of meer turbinemotoren waarvan de stuwkracht van al de motoren samen meer dan 100 Newton bedraagt, moet verplicht uitgerust worden met een systeem dat het modelluchtvaartuig veilig aan de grond brengt in geval van stilvallen van de motor, verlies van controle in vlucht als gevolg van een elektrische, elektronische of mechanische storing, defect van het besturingssysteem van het vliegtuig, defect van de zend-en/of ontvangstinstallatie en storing van de radiosignalen door andere radiosignalen.

5.2.5 Goedkeuring van de zender/ontvanger

De zender/ontvanger gebruikt voor het radio besturen van modelluchtvaartuigen moet goedgekeurd zijn door het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicaties (B.I.P.T.) www.bipt.be of een door een andere lidstaat van de Europese Unie (EU) en moet werken op een door het B.I.P.T. toegelaten radiofrequentie.

6 Voorschriften van toepassing op modelluchtvaartterreinen

- a) Een modelluchtvaartterrein bestaat uit een start- en landingsbaan, een opstijg en naderingszone, een gebied voorbehouden voor de piloten en hun modelluchtvaartuigen, een beschermingszone voor het publiek en eventueel een clubhouse en parkings.
- b) Een modelluchtvaartterrein moet vrij zijn van elke hindernis die het opstijgen,

5.2.4 Mesures de sécurité

- a) L'opérateur d'un aéromodèle doit disposer d'une expérience suffisante pour piloter cet aéromodèle en toute sécurité.
- b) Un aéromodèle avec une masse maximale au décollage supérieure à 12 kg, et/ou équipé d'une ou plusieurs moteurs à piston dont la cylindrée de l'ensemble des moteurs dépasse 52 cc, un ou plusieurs moteurs à turbine dont la poussée de l'ensemble des moteurs dépasse 100 Newton, doit obligatoirement être équipé d'un système qui permet à l'aéromodèle d'atterrir en toute sécurité au cas où le moteur s'arrête, en cas de perte de contrôle en vol suite à un brouillage électrique/électronique ou mécanique, en cas de panne du système de commande de l'aéromodèle ou de l'émetteur ou du récepteur, ou suite au brouillage des signaux radio par d'autres signaux radio.

5.2.5 Agréation de l'émetteur/récepteur

L'émetteur/récepteur utilisé pour télécommander des aéromodèles doit être agréé par l'Institut Belge des Services postaux et de télécommunications (I.B.P.T.) www.ibpt.be ou un autre état membre de l'Union Européenne (UE) et doit fonctionner sur une fréquence radio autorisée par l'I.B.P.T.

6 Prescriptions applicables aux terrains d'aéromodélisme

- a) Un terrain d'aéromodélisme comporte une piste de décollage et d'atterrissage, une zone de décollage et d'approche, une zone réservée pour les pilotes et leurs modèles, une zone de protection du public et éventuellement un clubhouse et des parkings.
- b) Le terrain d'aéromodélisme doit être exempt de tout obstacle qui compromet

het evolueren en het landen van de modelluchtvaartuigen hindert.

- c) De afmetingen van de start- en landingsbaan moeten minstens 80 m x 20 m bedragen, behalve als het modelluchtvaartterrein uitsluitend bestemd is voor modelhelicopters.

Een modelluchtvaartterrein dat uitsluitend bestemd is voor modelhelicopters, moet minstens 20m x 20m groot zijn.

- d) De opstijg- en naderingszone hebben de vorm van een trapezium waarvan de kleine basis aansluit tegen de uiteinden en over de volledige breedte van de start- landingsbaan. Dit trapezium bezit de volgende afmetingen: de kleine basis van het trapezium komt overeen met de breedte van de baan, de grote basis van het trapezium bedraagt twee keer de breedte van de baan en de hoogte van het trapezium bedraagt 1,25 keer de breedte van de baan. In deze zones bevinden zich geen personen goederen en hindernissen die het opstijgen en het naderen kunnen hinderen of onmogelijk maken.
- e) Het terrein moet gemakkelijk bereikbaar zijn langs wegen bestemd voor motorvoertuigen en voertuigen van de hulpdiensten.
- f) De start- en landingsbaan moeten op een afstand van meer dan 40 m gelegen zijn van parkings en van constructies.
- g) De beschermingszone moet de veiligheid van de toeschouwers verzekeren opdat zij niet gewond kunnen worden door een modelluchtvaartuig dat zijn koers zou verlaten.
- h) Toeschouwers moeten op een afstand groter dan 30 m blijven van de rand van de start- en landingsbaan behalve wanneer deze personen zich achter een beschermingsnet van minimaal 1,90 m hoogte bevinden dat de inslag van een modelluchtvaartuig kan weerstaan.

le décollage, l'évolution et l'atterrissage des aéromodèles.

- c) La piste de décollage et d'atterrissage doit avoir une dimension d'au moins 80 m x 20 m, sauf si le terrain d'aéromodélisme est destiné exclusivement aux modèles hélicoptères.

Un terrain d'aéromodélisme destiné exclusivement aux modèles hélicoptères doit avoir une dimension d'au moins 20 m x 20 m.

- d) Les zones de décollage et d'approche ont la forme d'un trapèze dont la petite base est reliée aux extrémités et sur la largeur totale des pistes de décollage et d'atterrissage. Les dimensions de ce trapèze sont établies de la manière suivante: la petite base du trapèze est définie par la largeur de la piste, la grande base du trapèze est égale à deux fois la largeur de la piste et la hauteur du trapèze est égale à 1,25 fois la largeur de la piste. Dans ces zones ne se trouvent aucune personne, aucun bien ou obstacle qui empêche ou rend difficile le décollage et l'approche.
- e) Le terrain doit être facilement accessible par des chemins prévus pour des véhicules à moteurs et pour les véhicules des services de secours.
- f) La piste de décollage et d'atterrissage doit être située à une distance de plus de 40 m de tout parking ou construction.
- g) La zone de protection doit assurer la sécurité des spectateurs afin qu'ils ne puissent pas être blessés par un aéromodèle qui quitterait sa trajectoire.
- h) Les spectateurs doivent rester à une distance de plus de 30 m du bord de la piste de décollage et d'atterrissage sauf si ces personnes se trouvent derrière un filet de protection d'une hauteur minimale de 1,90m devant résister à l'impact d'un aéromodèle.

i) De minimale afstand tussen modelluchtvaartterreinen bedraagt 3 km, tenzij de uitbaters van de modelluchtvaartterreinen tot een schriftelijke overeenkomst komen over de verschillende radiofrequenties die zullen gebruikt worden. Deze overeenkomst moet worden bezorgd aan het Directoraat-generaal Luchtvaart.	i) La distance minimale entre les terrains d'aéromodélisme est de 3 km, sauf si les exploitants des terrains d'aéromodélisme établissent une convention écrite concernant les différentes fréquences radio qui seront utilisés. Cette convention doit être communiquée à la Direction générale Transport aérien.
j) Het is verboden een modelluchtvaartterrein aan te leggen in de controle gebieden (CTR) van de burgerlijke en militaire luchthavens en in de verboden (P), de gevaarlijke (D) en de beperkte (R) gebieden die vermeld worden in de Aeronautical Information Publication (A.I.P.) zonder het schriftelijk akkoord van de luchtvaartautoriteiten onder wiens bevoegdheid deze gebieden vallen.	j) Il est interdit d'établir un terrain d'aéromodélisme dans les zones de contrôle (CTR) des aéroports civils et militaires et dans les zones interdites (P), dangereuses (D) et restrictives (R) mentionnés dans l'Aeronautical Information Publication (A.I.P) sans l'accord écrit des autorités aéronautiques compétentes pour ces zones.
k) Het is het verboden een modelluchtvaartterrein aan te leggen op minder dan: - 1 km van het referentiepunt van een luchtvaartterrein dat uitsluitend geschikt is voor helikopters; - 3 km van het referentiepunt van een luchtvaartterrein dat geschikt is voor ultralichte motorluchtvaartuigen (ULM); - 5 km van het referentiepunt van een luchtvaartterrein dat geschikt is voor vliegtuigen.	k) Il est interdit d'établir un terrain d'aéromodélisme à une distance de moins de : - 1 km du point de référence d'un aérodrome adapté exclusivement aux hélicoptères ; - 3 km du point de référence d'un aérodrome adapté aux ultralégers motorisés (ULM) ; - 5 km du point de référence d'un aérodrome adapté aux avions.

en die vermeld worden in de Aeronautical Information Publication (A.I.P.), zonder het schriftelijk akkoord van de uitbater van deze luchtvaartterreinen.

et qui sont mentionnés dans l'Aeronautical Information Publication (A.I.P.), sans l'accord écrit de l'exploitant de ces aérodromes.

7 Voorschriften van toepassing op de vliegzone

- a) De vliegzone heeft een vorm die bepaald wordt door de obstakels (zie punt 3.2.1.d) in de omgeving van het modelluchtvaartterrein en die begrensd wordt door een cilinder met als basis de grond, een maximum hoogte van 120 m en een straal van maximum 400 m vanuit het

7 Prescriptions applicables à la zone de vol

- a) La zone de vol présente une forme déterminée par les obstacles (voir point 3.2.1.d) situés aux alentours du terrain d'aéromodélisme et est limitée par un cylindre dont la base est le sol, dont la hauteur maximale est de 120 m et dont le rayon maximal est de 400 m à partir

referentiepunt van het modelluchtvaartterrein, tenzij anders bepaald in de machtiging tot uitbating van het modelluchtvaartterrein.

- b) Buiten de controlegebieden (CTR) van de burgerlijke luchthavens kan het DGLV, op schriftelijk verzoek, de hoogte van de vliegzone tot 200 m boven de grond optrekken in het kader van:
1. modelluchtvaartmeetings;
 2. modelluchtvaartwedstrijden die worden georganiseerd door de modelluchtvaartclubs of de erkende verenigingen;
 3. proeven om een brevet te verkrijgen die georganiseerd worden door de erkende verenigingen.

8 Voorschriften van toepassing op het vliegen met modelluchtvaartuigen

- 8.1 De bestuurder van een modelluchtvaartuig moet steeds rechtstreeks visueel contact houden met zijn modelluchtvaartuig. Hij moet steeds het vluchttraject volgen en controleren en op deze manier elke botsing met andere luchtvaartuigen, personen, voertuigen, boten en andere voorwerpen vermijden. De vlucht in afscherming wordt bijgevolg enkel toegelaten met dubbele besturing. De bestuurder in afscherming zal beschikken over de 'leerling' zender. De bestuurder die het modelluchtvaartuig rechtstreeks ziet zal beschikken over de 'meester' zender en zal op deze manier beschouwd worden als de reglementaire bestuurder.
- 8.2 Het modelluchtvaartuig in vlucht moet altijd voorrang verlenen aan bemande luchtvaartuigen in vlucht.

du point de référence du terrain d'aéromodélisme, sauf si elle est autrement définie dans l'autorisation d'exploitation du terrain d'aéromodélisme.

- b) En dehors des zones de contrôle (CTR) d'aéroports civils la DGTA peut, sur demande écrite, élever la hauteur de la zone de vol jusqu'à 200 m au-dessus du sol dans le cadre des :
1. spectacles aériens d'aéromodélisme ;
 2. concours d'aéromodélisme qui sont organisés par les clubs d'aéromodélisme ou les associations reconnues ;
 3. examens de passage de brevet qui sont organisés par les associations reconnues.

8 Prescriptions applicables aux vols d'aéromodèles

- 8.1 L'opérateur d'un aéromodèle doit toujours maintenir un contact visuel direct avec son aéromodèle. Il doit toujours suivre et contrôler la trajectoire de vol et d'éviter ainsi toute collision avec d'autres aéronefs, des personnes, des véhicules, des bateaux et autres objets.
- Le vol en immersion n'est donc autorisé qu'en double commande. L'opérateur en immersion disposera de l'émetteur "élève". L'opérateur qui reste en vue directe de l'aéromodèle disposera de l'émetteur "maître" et sera ainsi considéré comme l'opérateur au plan de la réglementation.
- 8.2 L'aéromodèle en vol doit toujours céder la priorité aux aéronefs habités en vol.

- 8.3 Zonder schriftelijke toelating van het DGLV mogen uit een modelluchtvaartuig geen voorwerpen worden geworpen.
- 8.4 Het is verboden modelluchtvaartuigen te laten vliegen:
- a) van op een terrein waarvoor er geen machtiging tot uitbating werd afgeleverd;
 - b) als deze voortgestuwd worden door een turbine motor aangedreven door vloeibaar gas, door een pulsormotor of door een raketmotor;
 - c) buiten de vliegzone;
 - d) op minder dan 40 m van toeschouwers behalve wanneer deze zich achter een beschermingsnet van minstens 1,90m hoogte bevinden dat de inslag van een modelluchtvaartuig kan weerstaan;
 - e) boven de beschermingszone voor de toeschouwers, de constructies en de parkeerplaatsen;
 - f) boven secundair wegen wanneer er zich personen of voertuigen op bevinden;
 - g) in weersomstandigheden die niet toelaten dat de bestuurder van het modelluchtvaartuig op een doeltreffende wijze botsingen in de lucht kan vermijden;
 - h) op minder dan 200 m van een woning en haar bijgebouwen behalve met de schriftelijke en ondertekende toelating van de eigenaar of de huurder van de woning. Het is altijd verboden dichterbij dan 100m van een woning en haar bijgebouwen te vliegen. Een kopie van deze toelating moet worden opgestuurd naar het DGLV;
- 8.3 Sans autorisation écrite de la DGTA il est interdit de larguer tout objet à partir d'un aéromodèle.
- 8.4 Il est interdit de faire voler des aéromodèles :
- a) à partir d'un terrain pour lequel aucune autorisation d'exploitation n'a été délivrée ;
 - b) s'ils sont propulsés par un moteur à turbine actionné par un gaz liquide, par un pulsoréacteur ou par un moteur-fusée ;
 - c) en-dehors de la zone de vol ;
 - d) à moins de 40 m des spectateurs sauf si ceux-ci se trouvent derrière un filet de protection d'une hauteur d'au moins 1,90m résistant à l'impact d'un aéromodèle ;
 - e) au-dessus de la zone de protection des spectateurs, des constructions et des parkings ;
 - f) au-dessus des routes secondaires quand des personnes ou des véhicules y circulent ;
 - g) dans des circonstances atmosphériques qui ne permettent pas à l'opérateur de l'aéromodèle d'éviter efficacement des collisions en vol ;
 - h) à moins de 200 m d'une maison et de ses dépendances sauf autorisation écrite et signée du propriétaire ou du locataire. Il est toujours interdit de voler à moins de 100m d'une maison et de ses dépendances. Une copie de cette autorisation doit être envoyée à la DGTA ;

i) op minder dan 200 m van de volgende hindernissen:

- o autowegen;
- o gewest-, provincie- en gemeentewegen die het statuut van hoofdwegen hebben;
- o schouwen;
- o watertorens;
- o kerktorens;
- o waterwegen;
- o spoorwegen;
- o hoogspanningslijnen;
- o windturbines;
- o GSM-masten;
- o industriële installaties;
- o haveninstallaties.

In het geval dat de hindernis geplaatst werd na de uitreiking van de machtiging tot uitbating van het modelluchtvaartterrein en op voorwaarde dat de eigenaar of de uitbater van de hindernis schriftelijk bevestigt geen bezwaar te hebben tegen de modelluchtvaartactiviteiten, kan het DGLV toelating geven om op een kleinere afstand van de hindernis te vliegen.

j) in de gebieden vermeld in punt 6.j;

k) in de gebieden vermeld in punt 6.k;

l) na zonsondergang en vóór zonsopgang;

8.5 Het Directoraat-generaal Luchtvaart kan aan de modelluchtvaartuigen die evolueren van op bepaalde terreinen beperkingen opleggen die betrekking hebben op het gewicht, de motor en de vlieghoogte.

i) à moins de 200 m des obstacles suivants :

- o les autoroutes ;
- o les routes régionales, provinciales et communales ayant le statut de routes principales ;
- o les cheminées ;
- o les châteaux d'eau ;
- o les clochers d'églises ;
- o les voies navigables ;
- o les chemins de fer ;
- o les lignes à haute tension ;
- o les éoliennes ;
- o les mâts GSM ;
- o les installations industrielles ;
- o les installations portuaires.

Dans le cas où l'obstacle a été implanté après la délivrance de l'autorisation d'exploitation du terrain d'aéromodélisme et à condition que le propriétaire ou l'exploitant de l'obstacle confirme par écrit ne pas avoir d'objection contre les activités des aéromodèles, la DGTA peut donner l'autorisation de voler à une distance moindre par rapport à l'obstacle.

j) dans les zones mentionnés au point 6.j ;

k) dans les zones mentionnés au point 6.k ;

l) après le coucher et avant le lever du soleil ;

8.5 la Direction générale Transport aérien peut imposer aux aéromodèles évoluant sur certains terrains des restrictions relatives au poids, au moteur et à l'altitude d'évolution.

9 Voorschriften van toepassing op de uitbating van een model-luchtvaartterrein

9.1 Verzekering

De eigenaar van een toestel moet gedekt zijn door een verzekering die zijn burgerlijke aansprakelijkheid dekt tot een minimum bedrag van 2.500.000 EUR voor lichamelijke schade en een minimum van 500.000 EUR voor materiële schade.

Deze verzekeringspolis kan vervangen worden door een collectief verzekeringscontract met dezelfde bedragen, afgesloten voor hun leden door de uitbater van een modelluchtvaartterrein of door een vereniging.

9.2 Vliegreglement

a) De modelluchtvaartclub moet een vliegreglement opstellen. Dit vliegreglement moet worden uitgehangen op een goed zichtbare plaats op hun terrein of in hun clubhuis.

b) Dit vliegreglement bevat:

1. de voorwaarden van de machtiging tot uitbating uitgereikt door het Directoraat-generaal Luchtvaart;
2. de andere wettelijke en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn;
3. de categorieën van modelluchtvaartuigen die op het terrein mogen opstijgen en landen;
4. de eisen gesteld aan de piloten en de modelluchtvaartuigen om toegelaten te worden op dit modelluchtvaartterrein;
5. alle maatregelen genomen om ongevallen te vermijden;

9 Prescriptions applicables à l'exploitation d'un terrain d'aéromodélisme

9.1 Assurance

Le propriétaire d'un aéromodèle doit être couvert par un contrat d'assurance en responsabilité civile à concurrence d'un minimum de 2.500.000 EUR pour les dommages corporels et d'un minimum de 500.000 EUR pour les dégâts matériels.

Cette police d'assurance peut être remplacée, pour les mêmes montants, par un contrat d'assurance collectif contracté pour leurs membres par l'exploitant d'un terrain d'aéromodélisme ou par une association.

9.2 Règlement de vol

a) Le club d'aéromodélisme doit édicter un règlement de vol. Ce règlement de vol doit être affiché à un endroit bien visible de son terrain ou dans son clubhouse.

b) Ce règlement de vol reprend:

1. les conditions de l'autorisation d'exploitation délivrée par la Direction générale Transport aérien ;
2. les autres prescriptions légales et réglementaires applicables ;
3. les catégories d'aéromodèles qui peuvent décoller et atterrir sur le terrain ;
4. les exigences applicables aux pilotes et aux aéromodèles pour être autorisés sur ce terrain d'aéromodélisme ;
5. toutes les dispositions à mettre en œuvre afin d'éviter les accidents ;

6. het verbod tot het gelijktijdig uitzenden op dezelfde radiofrequentie behalve op de radiofrequentie 2,4 GHz;

7. de voorschriften voor de veiligheid van het grond-en luchtverkeer;

8. de voorschriften om te zoeken naar een modelluchtvaartuig dat buiten het terrein is geland.

9.3 Eerste hulp

Een verbandkist van het universeel type, zoals verplicht in de auto's, in overeenstemming met het K.B. van 15 maart 1968 Artikel 71 § 2 moet aanwezig zijn op het modelluchtvaartterrein. De verbandkist moet worden voorzien van een lijst waarop de inhoud van de verbandkist vermeld is en die in overeenstemming is met bovengenoemd koninklijk besluit. Deze verbandkist moet gemakkelijk toegankelijk zijn voor de leden en volledig worden bijgevuld na elk gebruik. Zij mag niet op slot worden gedaan en moet water- en stofdicht zijn.

10 Proeven om een brevet te verkrijgen

Een voorafgaandelijke schriftelijke aanvraag moet ingediend worden bij het DGLV om de hoogte van de vliegzone op te trekken tot 200 m boven de grond tijdens de proeven om een brevet te verkrijgen, georganiseerd door de erkende verenigingen in samenwerking met de modelluchtvaartclubs.

11 Modelluchtvaartmeeting

11.1 Voorschriften

- a) Het organiseren van een modelluchtvaartmeeting op een permanent of een tijdelijk modelluchtvaartterrein is onderworpen aan de voorafgaande machtiging van het Directoraat-generaal Luchtvaart.
- b) De aanvraag om een machtiging tot het organiseren van een modelluchtvaart-

6. l'interdiction d'émettre simultanément sur la même fréquence radio à l'exception sur la fréquence radio du 2.4 GHz ;

7. les prescriptions concernant la sécurité du trafic au sol et en vol ;

8. les prescriptions pour aller rechercher un aéromodèle qui aurait atterri en dehors du terrain.

9.3 Premier secours

Une boîte de secours du type universelle, comme imposé dans les voitures, conforme à l'A.R. du 15 mars 1968 Article 71 § 2, doit être disponible sur le terrain d'aéromodélisme. La boîte de secours doit être munie d'une liste reprenant les éléments contenus dans la boîte conforme à l'arrêté royal susmentionné. Cette boîte de secours doit être aisément accessible aux membres et complètement réassortie après chaque usage. Elle ne peut pas être fermée à clé et doit être étanche et hermétique.

10 Examens de passage de brevets

Une demande écrite préalable doit être introduite auprès de la DGTA pour élever la hauteur de la zone de vol jusqu'à 200 m au-dessus du sol pendant les examens de passage de brevets organisés par des associations reconnues, en collaboration avec les clubs d'aéromodélisme.

11 Spectacle aérien d'aéromodélisme

11.1 Prescriptions

- a) L'organisation d'un spectacle aérien d'aéromodélisme organisé sur un terrain d'aéromodélisme permanent ou temporaire est soumise à l'autorisation préalable de la Direction générale Transport aérien.
- b) La demande d'autorisation d'organiser un spectacle aérien d'aéromodélisme

meeting moet ingediend worden bij het DGLV met het aanvraagformulier, geda-teerd en ondertekend, ten laatste één maand voor de modelluchtvaartmeeting.

- c) De organisator moet voor een zichtbare en afdoende afsluiting zorgen, voorzien van de nodige signalisatie.
- d) De organisator moet het bewijs leveren dat hij gedekt is door een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid voor lichamelijke en materiële schade.
- e) Naargelang de omvang van de meeting moet de organisator worden bijgestaan door voldoende veiligheidspersoneel.
- f) De demonstratiegrenslijn moet door een geschikt middel goed zichtbaar gemaakt worden op de grond. (vb. een ononderbroken lijn)
- g) De afstand tussen de demonstratiegrenslijn en het publiek bedraagt voor alle modelluchtvaartuigen minimaal 40 m behalve wanneer het publiek zich achter een beschermingsnet van minimaal 1,90 m hoogte bevindt dat de inslag van een modelluchtvaartuig kan weerstaan.

11.2 Aanvraagdossier

Het aanvraagdossier voor het organiseren van een modelluchtvaartmeeting bevat de volgende documenten:

- a) het ingevulde aanvraagformulier voor het organiseren van een modelluchtvaartmeeting;
- b) het programma van de modelluchtvaartmeeting;
- c) een plan van het terrein. Op dit plan moet worden aangeduid:
 - 1. de demonstratiegrenslijn;
 - 2. de afstand tussen de demonstratiegrenslijn en het publiek;

doit être introduite à la DGTA avec le formulaire de demande, daté et signé, au moins un mois avant le spectacle aérien d'aéromodélisme.

- c) L'organisateur doit prévoir une clôture visible et suffisante, équipée d'une signalisation adéquate.
- d) L'organisateur doit produire la preuve qu'il est couvert par une assurance en responsabilité civile pour les dommages corporels et matériels.
- e) Selon l'ampleur du spectacle aérien, l'organisateur doit être secondé par du personnel de sécurité en nombre adéquat.
- f) La ligne limite de démonstration doit être bien visualisée au sol par un moyen adéquat. (ex. une ligne ininterrompue)
- g) La distance minimale entre la ligne limite de démonstration et le public est de 40 m pour tous les types d'aéromodèles sauf si le public se trouve derrière un filet de protection d'une hauteur minimale de 1,90 m devant résister à l'impact d'un aéromodèle.

11.2 Dossier de demande

Le dossier de demande pour organiser un spectacle aérien d'aéromodélisme comporte les documents suivants :

- a) le formulaire de demande dûment rempli pour organiser un spectacle aérien d'aéromodélisme ;
- b) le programme du spectacle aérien d'aéromodélisme ;
- c) un plan du terrain. Sur ce plan doivent être indiqués :
 - 1. la ligne limite de démonstration ;
 - 2. la distance entre la ligne limite de démonstration et le public ;

3. de zone voorbehouden voor het publiek; 4. de parking voor de voertuigen; 5. de toegangswegen voor de hulpdiensten; 6. de afsluitingen van het terrein. d) het bewijs dat de organisator gedekt is door een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid voor lichamelijk en materiële schade; e) het akkoord van de Burgemeester, gedaat en ondertekend, voor het aanleggen van een tijdelijk modelluchtvaartterrein op het grondgebied van zijn gemeente om een modelluchtvaartmeeting te organiseren; f) het akkoord van de eigenaar(s) of de huurder(s), gedateerd en ondertekend, voor het aanleggen van een tijdelijk modelluchtvaartterrein op zijn (hun) perceel(en) voor het organiseren van een modelluchtvaartmeeting.	3. la zone réservée au public ; 4. le parking pour les véhicules ; 5. les chemins d'accès pour les véhicules des services de secours ; 6. les clôtures du terrain. d) la preuve que l'organisateur est couvert par une assurance en responsabilité civile pour les dommages corporels et matériels ; e) l'accord du Bourgmestre, daté et signé, pour établir un terrain d'aéromodélisme temporaire sur le territoire de sa commune pour organiser un spectacle aérien d'aéromodélisme ; f) l'accord du (des) propriétaire(s) ou du (des) locataire (s), daté et signé, pour établir un terrain d'aéromodélisme temporaire sur sa (ses) parcelle(s). pour organiser un spectacle aérien d'aéromodélisme.

12 Afwijkingen

De Directeur-generaal kan, op basis van een voldoende gemotiveerde en gedocumenteerde aanvraag, afwijkingen op de bepalingen van deze circulaire toestaan, eventueel gekoppeld aan operationele beperkingen.

13 Inwerkingtreding

Deze circulaire wordt van kracht op 01/09/2013 en vervangt en vernietigt op die datum de 4de uitgave van de circulaire CIR/GDF-01 van 01/06/2005.

12 Dérogations

Le directeur général peut sur base d'une demande dûment motivée et documentée, accorder des dérogations aux dispositions de cette circulaire avec d'éventuelles limitations opérationnelles associées.

13 Entrée en vigueur

Cette circulaire entre en vigueur le 01/09/2013 et annule et remplace à cette date la 4ème édition de la circulaire CIR/GDF-01 du 01/06/2005.